

LUCIE ZIKMUNDOVÁ

**Problematika morfolgie ve vybraných popularizačních příručkách
o českém jazyku**

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta pedagogická

Katedra českého jazyka a literatury

Posudek oponenta diplomové práce

Diplomová práce Lucie Zikmundové *Problematika morfolgie ve vybraných popularizačních příručkách o českém jazyku* se zabývá výkladem morfologických jevů v popularizačních příručkách o naší mateřštině. Hned v úvodu musím poznamenat, že ačkoli je dobrým zvykem nejdříve popsat téma a cíl práce, v tomto případě jsem našla jen málo záchytných bodů, které by mi pomohly pochopit důvod jejího vzniku, o čem práce je a jaká by měla být její výpovědní hodnota.

Vágní je již název práce, ani v Úvodu však není konkretizován cíl a kritéria analýzy uvedených příruček. Jednotlivé části textu, větší celky jako kapitoly i menší jako odstavce a věty, jsou nesourodé. První dvě kapitoly jsou teoretické; z nějakého důvodu se zde nenachází pojednání o morfolologii, ale kapitola s názvem Český národní jazyk, pojednávající o stratifikaci naší mateřštiny, a dále část věnující se problematice funkčních stylů, zejména pak stylu odbornému a populárně naučnému.

V praktické části L. Zikmundová komentuje vybrané jazykové příručky (*Jak psát a jak nepsat česky; Schůzky s češtinou; Výběr z jazykových koutků; Čeština na každý den: 365 slov, v nichž se často chybuje; Jsme v češtině doma?*). Zde nacházím potenciál diplomandky – je vidět, že je s to všimnout si různých jazykových jevů i záměru autorů, ovšem bez pevného rámce se její snaha třídí, a analýza proto není validní, stejně tak i shrnující Závěr.

Text se bohužel neobešel i bez nedostatků pravopisných (časté chyby interpunkční), typografických (grafické členění odstavců, neslabičné prepozice na konci řádku) a gramatických (*dotaz o, věnuje se problematice, ulehčil čtenářů*). Autorka občas bojuje i se slovy – někdy s termíny (příslowce není adjektivum, odborný text není opozitum pro mluvený), někdy při běžném vyjadřování (*podkládán místo předkládán, jaký místo který, odborník nižší úrovně, nejdéle místo nejpozději*). Problém vidím i v nedostatečném odkazování na zdroje – mnoho výpovědí je jistě čerpáno z odborné literatury (někde i v podstatě citováno), ale není patřičně označeno.

Domnívám se, že v široce zvoleném tématu bylo možno vytyčit si záměr a soustředit se na něj, např. porovnání příruček s mluvnicemi v oblasti kvality, kvantity či lingvodidaktického přístupu, sledování výběru (morfologických?) jevů v příručkách apod. Takto je práce pouze směsicí různých přístupů a snah.

Jak jsem uvedla výše, v analytické části diplomandka ukázala, že se dokáže orientovat v problematice a najít i zhodnotit patřičné jevy. Z tohoto důvodu **doporučuji** její diplomovou práci k obhajobě. Ovšem vzhledem ke zmíněným nedostatkům navrhuji hodnocení **dobře**.

Otázky k obhajobě:

1. Jaký byl Váš prvopočáteční záměr?
2. V Úvodu na s. 6 píšete, že „problém nastává v případě, kdy ve veřejných komunikátech nedodržíme předepsanou spisovnou normu“. Co tím máte na mysli?
3. Na s. 15 tvrdíte, že autoři připravených (často veřejných, oficiálních) projevů by si měli být vědomi „patřičnosti a nepatřičnosti jednotlivých jazykových prostředků a zvolit tak z variantních konkurentů (dle intuice) ten vhodnější“. Toto doporučení jste čerpala z odborné literatury, nebo se jedná o Váš vlastní názor. Dokázala byste ho obhájit?

V Plzni dne 6. srpna 2021

Mgr. Dita Macháčková

Souhlasí s originálem

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury

Jelínková